

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Syntagma Iuris || Vniversi, Atqve Legvm || Pene Omnivm
Gentivm, Et || Rervm Pvblicarvm Præcipvarvm,||**

Grégoire, Pierre

Francofurti ad Mœnum, M.D.XCIX.

VD16 VD16 G 2999

1 De homine & personis in genere.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-97739](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-97739)

SYNTAGMATIS IVRIS

VNIVERSI PARS SECVNDA.

DE PERSONIS, ET PRIMVM,

De statu personarum naturali.

LIBER VIII.

De homine & personis in genere.

CAP. I.

- 1 Continuatio libri.
- 2 Quare prius de rebus, quam de personis diximus, contra Iustinianum ordinem.
- 3 Homo omnium rerum creaturarum particeps.
- 4 Persona nomen quid contineat. Et quid significet: Et quid accipitur apud Græcos.
- 5 Personalia quæ dicantur.
- 6 Homo duplex, externus & internus.
- 7 Personatus quid.
- 8 Persona pro proprietate diuina.
- 9 Hominis appellatio ad utramque sexum, masculi & feminae pertinet.
- 10 In utero existentes nondum uati, homines an dicantur.
- 11 Quis in utero est, pro nato habetur.

EXPLICATA ¶ rerum corporalium & incorporearum præcipua substantia, & distinctione, recte subnectitur personarum tractatio. Nam mixta quædam est species homo, qui componatur ex parte incorporali, nempe ex anima intellectuali, & rationali, & ex corpore physico & palpabili: aliter siue anima non homo, ut ait D. Augustinus,

no. *quæst. in Exodum, & in quæst. vet. & noui Testam. in c. quod uero, & can. Moyses, 32. q. 2. c. si quis obiecerit, l. 1. q. 1. Cyrillus Hierosol. Catechesi 4. Act. obius 2. con. gentes. Plato in Cratyllo & alii. ¶ Et mea sententia ordo hic probati debet magis, quam Iustinaeus, qui a personis uoluit initium iuris tractationis facere: eo quod eorum causâ ius omne constitutum diceret, de iure natur. apud Iustin. secutus hac in re Hermogene in Iurif. con. l. 2. de stat. hom. lib. P. tit. 5. vel tatus cum Paulo, *Iustissime, 4. 4. de ad. edict. lib. 21. P. tit. 1. dignitate, ut verum est, hominem ceteris excellere rebus: & ideo a personis, ut a dignioribus esse incipiendum: facilius tamen via discendi a primis & simplicibus ad composita ascendere. ¶ Sicuti & ¶ in Genesi rerum, Gen. 1. primum res corporales & incorporales opere sex dierum create atque distinctæ fuerunt, postea uero homo creatus, ueluti rerum fere omnium, quæ præcedebant aliquomodo particeps. Nam, ut ait Horatius *lib. 1. carm. Ode 16.***

Fertur, inquit, Prometheus, i. prouidentia, addere principi, i. homini.

Limo coactus particulam undiq;

Desectam, & insani leonis

Vim stomacho apposuisse nostro.

Sicuti & Iurif. consulti tradunt, *Caius in pecudum, 28. de usur. lib. 22. P. tit. 1. in pecudum, de rer. diuis. lib. 2. Instit. iur. ciuil. tit. 1. hominum causa omnia constituta.*

¶ Porro ¶ personæ nomen, pro homine in indiuiduo, apud Latini etiam sermonis probos auctores receptum est non aliter, quam in tit. P. de iure personarum: ueluti apud Celsum medicum *lib. 1. Medicine. Nemo, inquit, in splendida persona periclitari vo-*

luerit coniectura sua, ne si non seruasset occidisse uideretur. Eo modo dicimus personam vicem hereditatis sustinere, *l. hereditas, 34. de acquir. rer. domin. lib. 41. P. tit. 1. & patris & filii pro eadem habere personam, l. fin. de impub. lib. 6. C. pactum personale, quod adhaeret homini in indiuiduo, l. iuris gentium, §. pactorum, de pactis, lib. 2. P. tit. 1. 4. & sic de similibus. Dicunt Græci *ἄνθρωπος*, personam aliquando, ut apud Phocylidem, *ἄνθρωπος ἴσθι ἄνθρωπος*, non indicabis iniuste hominem. Et apud D. Paulum *ad Roman. cap. 2. ἄνθρωπος*, personarum acceptio, *ἄνθρωπος*, inquit, *ἄνθρωπος*, id est, non est personarum acceptio apud Deum. Proprie tamen Græcis *ἄνθρωπος* id in homine, *ἄνθρωπος* *ἄνθρωπος*, quod est cæca oculos quod apparet ex homine. Et ut ait Iulius P. Illax, *lib. 2. Onomast. cap. dum tractat ἄνθρωπος*, *ἄνθρωπος*, id est, quod frontis subest. Ita & Gellius, *sicuti quidam inquit, fatiens esse hominis putant, os tantum oculos, & genas quod Græci ἄνθρωπος dicunt, unde uultuum similitudines consilia, siue larua personæ, & ἄνθρωπος dicunt. Aut. Gell. lib. 13. c. 28.**

¶ Ut ¶ existimem personalia illa dici, quæ attributa homini dicere possumus, circumstantias, qualitates tum animi, tum corporis, sed potissimum externa corporis, ut apud D. Lucam *20. uersic. 21. οὐδὲ μὲν ὁτίνεστις λέγεις ἡμῖν διδόντες, ἡμῖν δὲ λαμβάνεις ἄνθρωπος*, id est, *scimus quia recte dicis & doces, & non accipis personam.* ¶ Erig; duplex ¶ homo, & is qui foris est noster homo, ut ait D. Paulus *1. Corinth. 4. d. D. Basilius in sermon. in princip. pro uerbiorum.* apparet in facie & persona cum sua qualitate: & ille qui interior, anima inquam & spiritus intellectualis, qui pro forma hominis est, ut suo loco docuimus in tractatu hominis. Vnde & dignitas & honor, & omne quod hominibus impositum externam notam, & ueluti uisibilem præfert, persona dicitur. Ut sæpe apud bonos auctores ita usurpatur gerere personam, imponere personam, &c.

¶ Et ¶ ideo in re beneficiaria ecclesiastica personatus est, prærogatiua quædam apparet in ecclesia sine iurisdictione in sede, uel ex sedra, uel, ut dicunt, in stallo, in choro præ aliis honorifico, *cap. audita, c. 4. de restit. spoliat. lib. 1. Decretal. tit. 23. Panor. in c. de multa. de preben. gl. in extrauag. exscrabilis, in uerbo personatus, de preben. in extrauag. communibus.* Sic Vlpian. dixit, statuas illas figuræ hominum, ex quarum rotis aqua salire solet, *Vlp. in l. fundi in bil. 18. §. fin. de act. em. lib. 19. P. tit. 1. personas.* ¶ Scio ¶ tamen & personam & *ἄνθρωπος*, pro proprietate quadam diuina & pro anima accipialiquando apud sacræ paginæ professores, ueluti Gregorius Nazianzenus *Oratio. eis τὴν δὴν ἀνὰ, ἰδὴν τὴν ἰσοπέδων ἄνθρωπος*, idem ualere ostendit, id est, idem proprietates hypostasos & personas. At de his loqui non præsentis est instituti, sed de personis, id est, hominibus, prout communiter in iure accipiuntur.

¶ Genus ¶ itaque diuidendum est, persona & homo, is namque initio singulariter vnus creatus est a Deo, in auctus: subinde ab eius latere Eua producta, *Genes. 1. ut non difficile sit intelligere hominis appellationem ad utrumque sexum porrigi, Caius l. hominis appellatione, 152. de uerborum significat. omneque statum personarum siue sint liberae, uel seruae, uel alterius modi, Vlpianus in l. 2. §. homines coactos, uel bonorum raptorum, lib. 47. P. tit. 8. Ulp. l. 3. §. 1. de lib. hom. exhib. lib. 43. P. tit. 29. ¶ Quod ¶ de natis iain-*

